

หน่วยเสียงวรรณยุกต์

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ของเขมรใหม่มีอยู่ ๒ ประเภท คือ -
เสียงระดับ / level / กับเสียงเลื่อน / glide / เสียงระดับมีเสียงสูงต่ำ
ต่าง ๆ กันเป็น ๓ เสียง คือ เสียงสูง เสียงกลางและเสียงต่ำ ส่วน -
เสียงเลื่อนมีอยู่ ๓ เสียง คือ เสียงขึ้น เสียงสูง - ตก และต่ำ - ตก
ต่อไปนี้จะอธิบายเสียงวรรณยุกต์ตามลำดับดังนี้ คือ เสียงกลาง / ๐ /
เสียงขึ้น / 1 / เสียงต่ำ / 2 / เสียงต่ำ-ตก / 3 /
เสียงสูง-ตก / 4 / และเสียงสูง / 5 /

หน่วยเสียงกลาง / ๐ / *

พยางค์ที่มีหน่วยเสียงกลางได้แก่ พยางค์ที่มีเสียงสระยาว หรือ
สระประสมสั้น หรือพยางค์ที่มีเสียงสระสั้น ** หรือสระยาว *** หรือ

* / ๐ / หมายความว่าไม่มีเครื่องหมาย
** โปรดดูแผนต่อไป

สระประสม^{***} สุกควย / -m /, / -n /, / -ŋ /, / -w/ หรือ
/ -y / ค้างท้ายอย่างต่อไปนี้

พยางค์ที่มีเสียงสระยาว หรือสระประสมล้วน เช่น

/ si: /	ตะไค
/ the: /	ริน
/ ne: /	แตร
/ mi: /	มีอ
/ ŋa: /	งา
/ hu: /	หู่
/ pho: /	ทสายออก
/ po: /	พอ
/ mia /	เมียบ

สระสั้น ไคแก / i /, / e /, / ɛ /, / ɨ /,
/ ə /, / a /, / u /, / o /, / ɔ /

 สระยาว ไคแก / i: /, / e: /, / ɛ: /, / ɨ: /,
/ ɔ: /, / a: /, / u: /, / o: /, / ɔ: /

 สระประสมไคแก / ia /, / ɨa /, / ua /
 (หน้า ๓๕๒-๓)

/ dia / เลียบ

/ qua / ้ว

พยางค์ที่มีเสียงสระสั้น สุกควบ / -m /, / -n /, / -ŋ /, / -w /

หรือ / -y / เช่น

/ cim / ชิม

/ ñen / เป็น

/ loŋ / ลง

/ haw / เหว

/ muy / ขวาน

พยางค์ที่มีเสียงสระยาว สุกควบ / -m /, / -n /, / -ŋ /, / -w /

หรือ / -y / เช่น

/ ki:m / คิม

/ no:n / นอน

/ ko:ŋ / ทรอก

/ da:w / ดาว

/ do:y / เขา , ภูเขา

พยางค์ที่มีเสียงสระประสมสุดท้าย / -m /, / -n /, / -ŋ /, / -w /
หรือ / -y / เช่น

/ tiam /	เต็ม
/ hian /	เรือ
/ khiaŋ /	เคื่อง
/ tiaw /	เคิน
/ tuay /	ควาย

หน่วยเสียงชั้น / 1 /

หน่วยเสียงนี้มี ๒ ลักษณะ คือ

๑ ก. เสียงชั้น-สั้น ได้แก่พยางค์ที่มีสระสั้นสุดท้าย / -p /,
/ -t /, / -k /, หรือ / -ʔ / หรือสระประสมสุดท้าย
/ -ʔ /

๑ ข. เสียงชั้น-ยาว ได้แก่พยางค์ที่มีสระสั้นสุดท้าย / -m /,
/ -n /, / -ŋ /, / -w / หรือ / -y / หรือพยางค์
ที่มีสระยาวหรือสระประสมสั้น หรือพยางค์ที่มีสระยาวหรือสระประสมสั้น -

ควย / -m /, / -n /, / -ŋ /, / -w / หรือ / -y /

๑. ก. เสียงชั้น-สั้น

พยางค์ที่มีเสียงสระสั้นสุดควย / -p /, / -t /, / -k /

หรือ / -ʔ / เช่น

/ khop¹ / ขบ กัด

/ wit¹ / ขาดไป

/ suk¹ / สุข

/ peʔ¹ / สกปรก

พยางค์ที่มีสระประสมสุดควย / ʔ / เช่น

/ piaʔ¹ / เปียก

๑. ข. เสียงชั้น-ยาว

พยางค์ที่มีสระสั้นสุดควย / -m /, / -n /, / -ŋ /,

/ -w / หรือ / -y / เช่น

/ cam¹ / ยอ

/ khan¹ / ชัน

/ piŋ ¹ /	ปลิง
/ kaw ¹ /	เกา
/ may ¹ /	ม้าไหม

พยางค์ที่มีเสียงสระยาว หรือสระประสมสั้น เช่น

/ ti: ¹ /	ตี
/ se: ¹ /	เซ
/ he: ¹ /	แห
/ tɕi: ¹ /	ตี๋
/ (khon)ʔe: ¹ /	คนโง่
/ ka: ¹ /	กา
/ hu: ¹ /	หู
/ ko: ¹ /	กอ
/ hia ¹ /	เหียบ
/ nɿa ¹ /	เหมือ
/ lua ¹ /	ฝืน

พยางค์ที่มีสระยาว สุกวับ / -m /, / -n /, / -ŋ /,
/ -w / หรือ / -y / เช่น

/ na:m ¹ /	หนาม
/ co:n ¹ /	ชะโงก ไกร
/ fu:ŋ ¹ /	ฝูง
/ phe:w ¹ /	ถึง
/ ne:y ¹ /	เงย

พยางค์ที่มีเสียงสระประสมสุกวับ / -m /, / -n /,
/ -ŋ /, / -w / หรือ / -y / เช่น

/ khiam ¹ /	ประหมัด
/ suan ¹ /	สวน
/ mɛaŋ ¹ /	ดู กลอง
/ khiaw ¹ /	เขี้ยว
/ piay ¹ /	เปลี่ยน

หน่วยเสียงคำ / 2 /

พยางค์ที่มีหน่วยเสียงคำได้แก่พยางค์ที่มีสระยาว หรือสระประสม
 ล้วน หรือพยางค์ที่มีสระยาวหรือสระประสมสุดท้ายเสียงพยัญชนะ / -p /,
 / -t /, / -k /, / -ŋ /, / -n /, / -ŋ /,
 / -w / หรือ / -y / หรือพยางค์ที่มีสระสั้นสุดท้าย / -m /,
 / -n /, / -ŋ /, / -w / หรือ / -y / ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พยางค์ที่มีสระยาวหรือสระประสมล้วน เช่น

/ ci: ² /	ข้าง
/ ke: ² /	แก่
/ ma: ² /	แม่
/ ku: ² /	ทึบวรรณยุกต์สูงท้าย
/ ho: ² /	ห่อ
/ hɛa ² /	เหว
/ thua ² /	ถั่ว

พยางค์ / ca² / กับ / fəx² / เป็นคำยอกเว้น

พยางค์ที่มีเสียงสระสั้นสุดท้ายเสียงพยัญชนะ / -m /, / -n /,

/ -ŋ /, / -w /, / -y / เช่น

/ thom ² /	ต้ม
/ san ² /	สั้น
/ kiŋ ² /	กึ่ง
/ kiw ² /	กอด
/ khay ² /	ไข่

พยางค์ที่มีเสียงสระยาวสุดท้ายเสียงพยัญชนะ / -p /, / -t /,

/ -k /, / -m /, / -n /, / -ŋ /, / -w / หรือ

/ -y / เช่น

/ thi:p ² /	ต้ม
/ de:t ² /	แตก
/ ya:k ² /	อยาก
/ di:m ² /	ดื่ม
/ ha:n ² /	หาน
/ wa:ŋ ² /	หวาง
/ ?c:w ² /	เพี้ยว
/ ca:y ² /	จ่าย

พยางค์ที่มีสระประสมสุดท้ายพยางค์นั้น / -p /, / -t /,
 / -k /, / -m /, / -n /, / -ŋ /, / -w / หรือ
 / -y / เช่น

/ siap ² /	เสียด (ห้อง)
/ diat ² /	เด็ด
/ puak ² /	ปลวก
/ tiam ² /	เต็ม
/ thian ² /	เต็ม
/ buan ² /	บ่วง
/ siaw ² /	เดือนรุ่นเคี้ยวกัน
/ ?uay ² /	สู้รบสู้รบ

หน่วยเสียงคำ-ตก / 3 /

พยางค์ที่มีหน่วยเสียงนี้ได้แก่พยางค์ที่มีสระยาว หรือสระประสมสั้น
 หรือพยางค์ที่มีสระยาวหรือสระประสมสุดท้าย / -p /, / -t /, / -k /,
 / -m /, / -n /, / -ŋ /, / -w / หรือ / -y / หรือพยางค์-
 ที่มีสระสั้นสุดท้าย / -m /, / -n /, / -ŋ /, / -w / หรือ
 / -y /

พยางค์ที่มีสระยาวหรือสระประสมล้วน เช่น

/ ñi:³ /	บึง (พัน)
/ me:³ /	แม่
/ sɛ:³ /	ตรง
/ ne:³ /	นะ
/ wa:³ /	ว่า
/ fu:³ /	ฟูด
/ wo:³ /	บวม
/ po:³ /	พอ
/ tɛa³ /	หน ที่

พยางค์ที่มีเสียงสระสั้นสุดควบ / -m /, / -n /, / -ŋ /

/ -w /, / -y / เช่น

/ ñam³ /	บ้า
/ lon³ /	วัง
/ nɛŋ³ /	หนึ่ง
/ caw³ /	เข้า
/ phuy³ /	บูย

พยางค์ที่มีเสียงสระยาวสุดท้ายพยัญชนะ / -p /, / -t /,
 / -k /, / -m /, / -n /, / -ŋ /, / -w / หรือ
 / -y / เช่น

/ la:p ³ /	ลับ
/ ni:t ³ /	รัด
/ lu:k ³ /	ลูก
/ ña:m ³ /	ข้าม
/ mɛ:n ³ /	สิ้น
/ lo:ŋ ³ /	โปรง
/ ta:w ³ /	ถ่ม
/ ma:y ³ /	เมียง

พยางค์ที่มีเสียงสระประสมสุดท้ายพยัญชนะ / -p /, / -t /,
 / -k /, / -m /, / -n /, / -ŋ /, / -w /, หรือ
 / -y / เช่น

/ khuap ³ /	กรอบ
/ piat ³ /	กระบุง
/ ciak ³ /	เชือก

/ liam ³ /	เหลา
/ muan ³ /	สนุก
/ ci-an ³ /	เซื่อง
/ ciaw ³ /	เซียว
/ suay ³ /	ล่าง

หน่วยเสียงสูง - ตก / 4 /

พยางค์ที่มีหน่วยเสียงนี้ ได้แก่ พยางค์ที่มีสระยาวหรือสระประสมสั้น
หรือพยางค์ที่มีสระสั้น หรือ ยาว หรือสระประสมสั้นด้วยเสียง / -m /,
/ -n /, / -ŋ /, / -w /, / -y / ดังตัวอย่าง
ต่อไปนี้

พยางค์ที่มีเสียงสระยาว หรือสระประสมสั้น เช่น

/ ci: ⁴ /	จี
/ ke: ⁴ /	กอด
/ hɛ: ⁴ /	ไห

/ ne: ⁴ /	เหมอ
/ ña: ⁴ /	หญ่า
/ ?u: ⁴ /	สนทนา
/ po: ⁴ /	หีบ
/ ko: ⁴ /	ชนชาวก่อ
/ cia ⁴ /	นิทาน
/ sɛ̃a ⁴ /	เสื่อ
/ khua ⁴ /	ผัก

พยางค์ที่มีเสียงสระสั้นสุดท้าย / -m /, / -n /,

/ -ŋ /,	/ -w /,	/ -y /	เซบ
/ . . . /			
/ som ⁴ /			เปรียบ
/ han ⁴ /			นั่น นั่น
/ niŋ ⁴ /			นึ่ง
/ khaw ⁴ /			ข้าว
/ way ⁴ /			ไหว

พยางค์ที่มีสระยาวสุดท้าย / -m /, / -n /, / -ŋ /,
/ -w / หรือ / -y / เช่น

/ da:m ⁴ /	ด้าม
/ tɛ:n ⁴ /	ตีน
/ co:ŋ ⁴ /	ร่ม
/ ka:w ⁴ /	ก้าว
/ fa:y ⁴ /	ฝ้าย

พยางค์ที่มีสระประสมสุดท้าย / -m /, / -n /, / -ŋ /,
/ -w /, / -y / เช่น

/ duam ⁴ /	บุบ บุ่ม
/ ?ɛan ⁴ /	หุบ
/ sian ⁴ /	หุบคลื่น
/ khiaw ⁴ /	พุ่ม
/ suay ⁴ /	แหลม

หน่วยเสียงสูง / 5 /

หน่วยเสียงนี้มี ๒ ลักษณะ คือ

๕ ก. เสียงสูง-สั้น ได้แก่พยางค์ที่มีสระสั้นสุดท้าย / -p /,
/ -t /, / -k / และ / -ʔ / หรือ พยางค์ที่มีสระประสม
สุดท้าย / -ʔ /

๕ ข. เสียงสูง-ยาว ได้แก่พยางค์ที่มีสระสั้นสุดท้าย / -m /,
/ -n /, / -ŋ /, / -w / หรือ / -y / หรือพยางค์ที่มี
สระยาวหรือสระประสมสั้น หรือพยางค์ที่มีสระยาว หรือสระประสมสุดท้าย
/ -m /, / -n /, / -ŋ /, / -w / หรือ / -y /

๕ ก. เสียงสูง-สั้น

พยางค์ที่มีสระสั้นสุดท้าย / -p /, / -t /, / -k /

และ / -ʔ / เช่น

/ pap⁵ /

พับ สุกหรือหนังสือที่เก็บ
เป็นเล่ม

/ kit⁵ /

อีก

/ pik⁵ / กัด

/ pha⁵ / พระ

พยางค์ที่มีสระประสมสูงควบ / -ə / เช่น

/ ñia⁵ / ทำ

๕ ข. เเสียงสูง-ยาว

พยางค์ที่มีสระสั้นสูงควบ / -m /, / -n /, / -ŋ /,

/ -w /, หรือ / -y / เช่น

/ kam⁵ / กำ

/ cin⁵ / ชิม ^{ชิม} ^{ชิม}

/ paŋ⁵ / พ้าง

/ kiw⁵ / คิว

/ kuy⁵ / คุย

พยางค์ที่มีสระยาว หรือสระประสมสั้น เช่น

/ li:⁵ / หลย ^{หลย} ^{หลย}

/ phe:⁵ / น้

/ pɛ:⁵ /	ชนะ
/ sɿ:⁵ /	ซื้อ
/ sa:⁵ /	ตะกร้า
/ pu:⁵ /	ตัวผู้
/ pho:⁵ /	ทะเล
/ wo:⁵ /	บ้า (ใช้กับหมา).
/ ciɑ⁵ /	เชื้อ
/ hua⁵ /	หัว

พยางค์ที่มีสระยาวสุดท้าย / -m /, / -n /, / -ŋ /,
/ -w / หรือ / -y /

/ li:m⁵ /	ช้า , ทวน
/ ka:n⁵ /	แพ้
/ so:ŋ⁵ /	โง่ง
/ hɛ:w⁵ /	แรว
/ ho:y⁵ /	รอย

พยางค์ที่มีสระประสมสุดท้าย / -a /, / -n /, / -ɔ /,
/ -w /, / -y / เช่น

/ liaŋ ⁵ /	เลี้ยง
/ kiaw ⁵ /	แก้ว
/ fiay ⁵ /	เพ็ญ

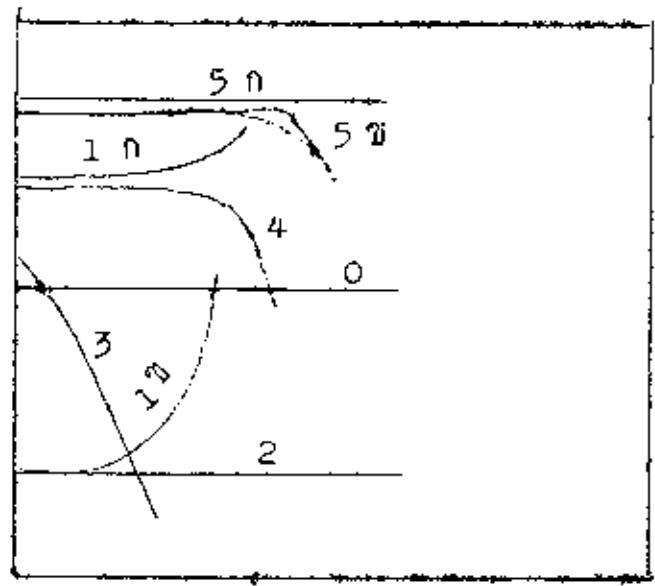
สรุปหน่วยเสียงวรรณยุกต์

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ของภาษาเชียงใหม่ มี ๖ เสียง ดังนี้ คือ

เสียงกลาง	/ ๐ /
เสียงขึ้น	/ 1 /
เสียงต่ำ	/ 2 /
เสียงต่ำ-ตก	/ 3 /
เสียงสูง-ตก	/ 4 /
เสียงสูง	/ 5 /

แผนผังที่ ๕

แผนผังเสียงวรรณยุกต์

- 0 เสียงกลาง
- 1 ก. } เสียงขึ้น
- 1 ข. }
- 2 เสียงต่ำ
- 3 เสียงต่ำ - ตก
- 4 เสียงสูง - ตก
- 5 ก. } เสียงสูง
- 5 ข. }